

Kálaad Pwôl nyə á cilə buud ó Galátia yé Isâ í dúgyá nə Kálaad mə Pwôl shú Galátia yí

Pwôl nyə a sá məma mínjəənd ηgələ jaaw milán mí Zembí. Njəənd ábeé nə aléel dí wə nyə á kə nə milán mí Zembí shí á Galátia yé (Mis 16.6 nə 18.23).

Nji, bóól búúd bwə á nyingə kə wu, Pwôl kú bə, kə ηgə jííḡuli buud ná okrísten bəsh bwə cúgé Oyúden wá bwə jəlá nə bɛ məcɛɛ mə Moyíz, bul bə nə ndéé cɛɛ lú ábiwáág.

Nə ndéé, ja Pwôl nyə á gwág ná okrísten wá Galátia bwə ηgə bə nda bwə magulə njíḡúlá wəəng yí (í á jee bə a njúl Ifêz), nyə á ka cilə bwo kálaad éga, shú ná bwə bég kú bɛ njíḡúlá wəəng, bwə nyíngəg ηwa Jəjə Kéel. Nyə á ka tál kálaad yé icé ílól:

- (1) A fwo tééd jaaw bwo sâ í á sɛy nə nyəməfwó yí; nda nyə á cénd kuú njəənd ná, nə nda okrísten wá Yurásəlem bwə á magulə nyə ná (lúu 1 nə lúu 2).
- (2) A mú nyingə lwó ná təə micilyá myâ Sə a Cwúlú mí ηgə jííḡuli ná Zembí cugé nə ηkul ci ná muud ji tətəli nə a bɛɣlə məcɛɛ mə Oyúden (lúu 3 nə lúu 4).
- (3) A mú kə shínal nə bándúlələ ná bwə cúgəg váál cəg Nkəηkə Shíshim ηgə lwó bwo yí (lúu 5 nə lúu 6).

Də dēsh təə mbúgula yēsh mə jəlá nə gwáduga Nkəηkə Shíshim wəəng nyədí lámúd, a wú

míkwámúd.

Məbódá

¹ Mə Pwôl wə mə cílá kálaad éga, mə *muud lwámá mə Yésus-Kríst. Mə cugé múúd lwámá ná buud bwə á féesh mə, kú nyiŋgə bə ná muud nyə á təl mə; Yésus-Kríst bá Sóŋgú wúsú Zembî muud nyə á gwúmushi nyə yé, bwə wə bwə á féesh mə ná mə bəg muud lwámá. ² Nə mə, nə bwááŋg* bēsh sənŋə búśá sámhá wá, sə ŋə cílə máđə məśá Galátia má. ³ Sóŋgú íshé Zembî bá Cwámha Yésus-Kríst bwə ó sá bí mpaam, bwə ó sá námə ná bí ŋgəg nə cugə ná shee. ⁴ Kríst nyə á keenzh nyəméfwó, zə sá ná Zembî júúg shé nə *misəm, nyə á zə yíl shé mányámá má bów-bów cug á mwôw mágaád. Nyə a sá námə nda Sóŋgú wúsú Zembî nyə á cí ná. ⁵ Zembî ŋwág gúmə kandugə á kandugə. Amen.

Jɔɔ Kéel jisə nji ŋgwúd

⁶ Bí mə leel béégya nə Zembî muud nyə á jêw bí nə mpaam mə *Kríst yé, kə bɛ dúl kéel hí? Mə ŋgə bul káam sá jəŋgú éé. ⁷ Mə acíyé ná dúlúgá kéel í nyiŋgə bə. Mbê. Jí yida bə ná, bóól búúd bwə mə zə sá ná fəg í jímbúg bí, cəel zə sá ná Jɔɔ Kéel mə Kríst í gwíígúg dúl váál. ⁸ Mə cí nááá, ŋkí ŋgwól múúd mə zə nə kéel ishús í ŋgə shwɔɔla nə dɔɔŋg sá á bwiŋg bí yé, tɔɔ í nyiŋgə bə séméfwó, tɔɔ jisə ná *éŋgəles nyə ámə zhu gwôw, ŋkwaal nə nyə. ⁹ Sá á shí fwo bwey cí

1:1 1.11-12; Rom 1.5; 1Kr 9.1-2 **1:2** 1Kr 16.1 * **1:2** Na cugé óminyŋə wá byélé, jisə buud bəŋŋə bwə ŋgə búgula Yésus wá. **1:4** 2.20; Mat 20.28; Yuá 1.29; 2Kr 5.21; Ifz 5.2; 1Tm 2.6; Tit 2.14; Heb 9.12-14, 26; 1Yn 5.19 **1:6** Heb 12.15 **1:7** 5.8, 10; 2.4; Mis 15.1, 24 **1:8** 1Kr 16.22

ntó, má nyingə námá cǝ ná, ɲkǝ muud mə zə bwiing bí kéel ɲgə shwɔɔla nə dɔɔɲg bí á *magulə yé, ɲkwaal nə muud wɔɔɲg. ¹⁰ Nə jǝ? Ye mə ɲgə sɔ ná sɔnɔɲ buud wə sá bəg cún, ye sá Zembǝ? Ye mə ɲgə jǝ ná buud wə bwə gwágúg mə nywa? Mə ká ɲgə jǝ ná buud wə bwə gwágúg mə nywa, mə kú ná bə sɔɔl məsáal mə Krǝst.

Zembǝ wə nyə a jǝw Pwǝl

¹¹ Bwaɲg, mə mpú jaaw bí ná, Jɔjɔ Kéel mə ɲgə bwiing yǝ cúgə sá ná muud nyə ámə bwəndɛ nə fɔg nyé. ¹² Muud ntəg dí nyə á bwiing mə dwo, ɲkǝ jǝgali mə dwo. Yésus-Krǝst wə nyə a sá ná mə mpúg isá mə mpú yǝ.

¹³ Ngaá bǝ a shǝ gwág sá mə á dɔ sá ja mə á bə náá yəbá *Oyúden dí yǝ? Bǝ a shǝ gwág ná mə á dɔ lwó *Dɔ lú óbúgula ó Zembǝ cúwǝl nə ɲkúɔ, mə á dɔ cugas bwo ná bwə jéɛg. ¹⁴ Mə á ɲgə lɛel kə shwóg yəbá Oyúden dí cɔ bíl zhwoɲ ikala byám mǝdí kúl búúd dǝ, mə á bul wá lúu məcum mə ódǝ dǝ. ¹⁵ Njǝ, Zembǝ muud nyə á bwey féesh mə mə njúl ná mwə mə nyóɔɲgú waam dí yé, múúd nyə á jǝw mə mpáam dí yé, ja nyə á kwey ná fwámé wəla mə wóos yǝ, ¹⁶ nyə a sá ná mə mpúg Mwán yé mǝdí lámúd, mə kəg nə nyə kə bwiing íkúl ishús. Nə ndéé, mə a shǝgə kə jǝ tɔɔ mǝcwún wə muud, ¹⁷ mə kú námá fwo kə Yurúsalem nə mə kə bwəma nə *buud ɔ lwámá bwə á tééd ɲwa jǝya nə mə wá. Mə á yǝda fwo kə shǝ á Arabǝ, mə nyingə zə Damás. ¹⁸ Nə ndéé, mpúsə mimbú mílɔɔl wə mə á ka tɛem bád kə Yurúsalem

1:10 1Te 2.4-6 **1:11** 1.1 **1:13** Mis 8.3; 9.1; Flp 3.5-6; 1Kr 15.9

1:15 Zhe 1.5; Mis 9.3-5; 22.21; Rom 1.5; 1Kr 9.1; 15.10 **1:18** Mis 9.26-28

ná mæ ká bwəma nə Séfas† yé. Mə a já ntâg nyádí mwôw wûm nə mətóon. ¹⁹ Mə a shígé námə bwəma nə tɔɔ *muud lwámá ηgwûd mwôw wûm nə mətóon mɔɔηgúd, mə a dúg nji Zhâk á mínyonê mə Cwám̄ba. ²⁰ Mísh má Zembî dí, mə anġê nə bwiing ijǝǝ, sâ má ηgá jaaw bí ga jísə búbálé. ²¹ Ná ndeé, mə á ka zə kə mǎfaan mâ Sirí nə Silisî. ²² Nji, mædǝ má *Kříst mâ Yudéa má áshígé námə fwo mpu mə mpwoombú. ²³ Bwə á yida ηgə gwág nji lán̄ ná: «Muud nyə á d̄u sá shé cúwálí yé mú ηgə bwiing búgə nyə á ηgə c̄eel janġalə yí.» ²⁴ Bwə á ka ηgə yə Zembî gúmá nə sâ nyə á sá mə jɔɔηġú.

2

Pwôl bân̄n̄η bóól búúđ ɔ lwámá

¹ Ná ndeé, mə á ka nyingə zə kə Yurúsalem nji mpúsə mimbú wûm nə mín̄ǝ; jân̄ jaa, sá Barnábas wə sá á kə, mə ηkág nə Titus sámbád. ² Mə á kə ntâg nəcé Zembî wə nyə a lwó mə ná a ηgə jii ná mə kág. Sán̄n̄ otówe ɔ shwóg sá á ka kə seηgya, mə mú kə lwó bwo Jǝǝ Kéel má ηgə cúndə ikûl ishús yí, ná ηgəŋ. Bwó otówe ɔ shwóg íí, mə á lwó bwo Jǝǝ Kéel dɔɔηġú, nəcé mə a shígé jii ná iséy byâm í yág iyíy-yíy, tɔɔ byɔɔηġ mə á sá mwôw mə mpús yí, tɔɔ byɔɔηġ mə ηgá sá mwôw mága dí yí byêsh. ³ Mə ηgə ci ná sán̄n̄ Títus wə sá á bə sámbá, a njúl mwá Ğurêk; otówe ɔ shwóg bwə áshígé námə yímb̄uli nyə ná a síyág ábiwáág. ⁴ Nji bóól búúđ bwə á ηgə shiig

† **1:18** Séfas: Jisə dúl jínó má Pyêr. **1:19** Mat 13.55 **1:21** Mis 9.30 **2:1** Mis 15.1-19 **2:1** 1Kr 15.2; Flp 2.16 Barnábas: Mis 4.36 Títus: 2Kr 2.13 **2:2** 2.6, 9 **2:4** 1.7; 5.1, 13; Mis 15.1, 24; 1Kr 9.21

ná búsa gwoonɔŋ dí wá bwá á ngə ci ná a síyág. Nəcə buud bəonɔŋú bwá á zə nyíi gwoonɔŋ jísúd nda búsa námá ókrísten nda sá, ndug bwá á yida zə ná bwá zə ngə baagusə sá ishwoó ishwoó, ná bwá dúg váál sá ngə cugə cug ə kú nə mənýámá Yésus-Kríst ngə yə sá yí. Bwá á ngə baagusə ntó ná bwá cəel nyinɔŋə wá sá mənýámád*. ⁵ Nji, sá áshígé bwεε kúd lúu nə bwo, kú námá bwεε yə bwo zhií; sá á ngə jii nji ná obúbálé wá Jɔjɔ Kéel sá ngə bwiinɔŋ bí wá bwá bəg kú fúfug.

⁶ Buud bwá á bwey mpúy ná otówe ɔ shwóg wá bwá áshígé námá yímbəli mə nə təɔ gúl sá shús. Mεε mə abíshé sá otówe ɔ shwóg bəonɔŋ bwá á də bə yí, Zembî nyə ádɛ bísh ná mbéé ji jíga, kəel ji jíga. ⁷ Otówe ɔ shwóg bəonɔŋ bwá á yida kwey ná Zembî nyə á yə mə mbag ná mə bwíinɔŋug ikúl ishús Jɔjɔ Kéel, námá nda nyə á yə Pyêr ná a bwíinɔŋug *Oyúden ná. ⁸ Nəcə Zembî muud nyə á sá ná Pyêr bəg *muud lwámá shú Oyúden yé, nyə námá wə nyə a sá ná mə bəg muud lwámá shú íkúl ishús. ⁹ Ná ndéé, buud bwá á ngə ηwa Zhâk bá Séfas† nə Yuánes ná omənci-mənci wá *Dɔ. Omənci-mənci óni báá bwá á magələ ná Zembî nyə a mə féesh mə féeshá mpáam; báá bwá á ka bəda sá Barnábas, lwó ná bwá mə magələ ná sá mə fəla nə bwo íséy bwá ngə sêy yíid, sá kəg íkúl ishúsúd, bəη bwá kə Oyúden dí. ¹⁰ Bwá á yida ci ná sá bəg də téduga mímbúbúwá myâ Dɔ; mə á bwey námá wá lâm nə mə də sá ntó.

Pwôl bá Séfas

* **2:4** Mənýámá mə mácsɛɛ mə Moyíz. **2:6** Rom 2.11 **2:7** 1.15-16; Rom 1.5 † **2:9** Séfas: Jisə dúl jínə mə Pyêr. **2:10** Rom 15.26

11 Nji, ja Séfas nyə á zə Antyósh yí, mə a ləl lúu nə nyə tām buud, nəcé nyə a sá sâ móbɛɛ. 12 Nyə á bə ná, shúshwóógú nə buud Zhâk nyə á nti wá bwé wóósúg íí, nyə á ηgə də səη ηgwúdu nə ikûl ishús†; nji ja búúd ɔ Zhâk bwé á wóós yí, a mú fúndə ná buud bwé dú yáág nə ábiwáág wá bwé á bá dúg nyə, a mú julə nyúúl, kú ná fəla nə ikûl ishús. 13 Dúgúlə bóól *Oyúden bwé á dúg ntó yí, bwé mú námə julə mənyúúl, Barnábas mú námə nyíi məshügá məηgúd. 14 Nda mə á dúg ná kuú njoond wáη í á shígé ná ηgə bɛ obábólé sə ηgə bwiηη Jɔjɔ Kéel dí wá ná, mə á ka ci nə Séfas buud bəsh bwé njúl, ná: «Ja wée mwâ Yúden wó tééd bə kú sá nda Yúden, ηgə yida sá nda ikûl ishús yí, ntədelé wó jí nə ηkul ka yímbəli ikûl ishús ná í ηwág kuú njoond Oyúden yé?

15 «Shé bəη, shé á byəl Oyúden, shé cugé íkûl ishús í ηgə sá *misəm íni. 16 Nji, shé mə yida mpu ná Zembî cugé nə ηkul ci ná muud ji tətəlí nə sálə mísóólúgú məcɛɛ mə ηgə jii myá; Zembî mə ci ná muud ji tətəlí nji ja á búgúlá Yésus-Krîst yí; shé bəη shé á mə *búgula Yésus-Krîst shú ná búgə jooηη í sáág shé otətəlí mísh mə Zembî dí, kú bə sálə mísóólúgú mí məcɛɛ. Shé mə mpú ná sálə mísóólúgú mí məcɛɛ í cugé nə ηkul sá múúd tətəlí mísh mə Zembî dî. 17 Shé ηgə sɔ ná Zembî ηwág shé ná otətəlí ɔ búúd nəcé Krîst; nji, í ká yida ηgə nyîn cínəηη ná shé músə osóol ɔ mísəm nda ikûl ishús íí, ntó ka kə ná jí? *Krîst ηgə yida kə nə buud mísə múd íí? Gúl sâ cugé nə ηkul bə ntó.» 18 Mə ká nyiηgə ηgə wəel məcɛɛ mə á bwey

2:12 Mis 11.3 † 2:12 ikûl ishús: Na jisə bəoηη ókrîsten bwé á shígé bə Oyúden wá. 2:16 3.10-12; Rom 3.20-30 2:17 Rom 2.17-3.20

myaas má, ngaá mə nyiŋgə tâl máméfwó cé múúd mə cáám mácɛɛ yé? ¹⁹ Jí ná, Mácɛɛ mə á gwú mə, mə músə ka bə mbimbə shú sâ í dúgyá nə mácɛɛ yíŋ; mə ji mbimbə jíni kóómbúd shú né mə ɲgəg nə ka cugə ɲji shú má Zembî. Mə á bə mbádúgá nə Krîst ja nyə á yə kwolós dí yí. ²⁰ Ntó ji ná, mə ná dí ɲgə cugə yé, Krîst wə ɲgə cugə mádí cwû. Cug mə ɲgə cugə nyuúl nyâm dí ja gaád yí, mə ɲgə cugə gwo ɲji nə búgə ɲgələ búgula Mwân mə Zembî, nyə muud nyə á cɛel mə ná ndeé a yána cug jé shú dâm yé. ²¹ Mə acéélé sá ná mpaam má Zembî í bág kú nə mfíí. Nəcə, í ká bə ná muud ji nə ɲkul bə tătəlí mísh má Zembî dî nə sálə mísóólúgú mí mácɛɛ, mpu ná Krîst nyə a fánda zə yə shwiy kú nə mfíí.

3

Ye búgá, ye mácɛɛ

¹ Heé, yé íwagula-wagula i búúd yâ Galátia! Zó má nyiŋgə zə kənd bí micwagəwa dí éne? Ngaá sá á shí mpu lwó bí Yésus, nə nda bwá á bwambulə nyə kwolós dí ná? ² Mpugá ná jaaw mə sâ ga: Jí í á sá ná bi lágúg ɲkɛɲkɛ Shíshim, ye sálə mísóólúgú mácɛɛ mə ɲgə jí myá, ye magulálə bi á magulə jɔjɔ lán sá á bwiŋg bí yí? ³ Dúni váál wagula wə jí? Ngaá bi á ɲgə mpu tééd cug krîsten nə ɲkɛɲkɛ Shíshim? Bi wál nyiŋgə téduga ná bi é shínál gwo nə mənkuł mán? ⁴ Ow! Zhwog mənywa bí á bwəma nə ndí má* má

2:19 6.14; Rom 7.6; 6.2-4 **§ 2:19** Mə ji mbimbə shú sâ í dúgyá nə mácɛɛ yí: Ntó má ká ná «mə a má yow ɲgələ cugə ɲji shú lú mácɛɛ».

2:20 1.4; Yuá 17.23; Rom 8.10-11; 2Kr 5.14 **3:1** 5.7 **3:2** 4.6;

Rom 8.9-16; 2Kr 3.6, 17 **3:4** 4.11 * **3:4** Ciyá ni jí námə nə ɲkul bə ná «Zhwog micúy bí á má jísow myá».

á bæ ntó cwag í? Mbô, má cúgé nə ɲkul bæ ntó cwag.
⁵ Zembî muud ɲgə yə bí ɲkɛɲkɛ Shíshim a ɲgə sá bí
 *məshimbá yé, a ɲgə sá bí mwo nəcé bí ɲgələ sá
 mísóólúgú mácéξ má ɲgə jii myá? Ngaá a ɲgə sá bí
 mwo nəcé magulələ bi á magulə jɔjɔ lán sá á bwiing
 bí yí?

⁶ Ngaá ntó wá í á bæ nə *Aburaham yé? «Nyə
 a *búgula Zembî, Zembî mú lɔ nyə búgə jé jooɲgú,
 a mú ci nə Aburaham ji tətəlí muud». ⁷ Mpugá
 gwág cínɔɲg nə buud bənɔɲ Zembî búsə mpwoyé
 nəcé búgə wá, bwə wá búsə bwán ó Aburaham.
⁸ Ngaá Kálaad Zembî nyə á bwey jaaw Aburaham
 jɔjɔ lán ga ná: «Ikúl nə ilwoɲ byêsh í bá zə bwəma nə
 ibwádán wódí». Kúkúl Kálaad Zembî jooɲg í á bwey
 lwó nə ikúl ishús í bá bii búgə ná ndéé Zembî mú ci
 ná búsə otətəlí. ⁹ Ntó ji ná, nda Zembî nyə a bwádan
 nə Aburaham nəcé a búgúlələ ná, Zembî má bwádan
 námə nə buud bêsh bwə ɲgə búgula nda Aburaham
 wá.

¹⁰ Məlweemyâ má ɲgə yida bɛ buud bêsh bwə ɲgə
 dúg nə baagulələ mácéξ wá í é kənd bwo wá Zembî
 wá; ɲgaá jí cilyá Kálaad Zembî dí ná: «Muud mə bə
 kú baagulə súsúsá jêsh jísə cilyá Kálaad Zembî dí ná
 a dúg sá gwo yé, ɲkwaal nə nyə». ¹¹ Í ɲgə ntâg mpu
 nyîn nə sán sán nə muud cúgé nə ɲkul bæ tətəlí mísh
 má Zembî dí nəcé mísóólúgú mí mácéξ; í cúgé nə ɲkul
 bæ ntó nəcé cilyá wúsə ná: «Tətəlí muud mə bá *dúg
 cug nəcé bələ nə búgə.» ¹² Mpugá ntâg nə baagulələ
 mácéξ í cúgé bul bæ yuug búgə; cilyá í yida bæ ná:

3:6 Mət 15.6; Rom 4.3, 22; Zhk 2.23 **3:7** Rom 4.11-12 **3:8** Mət
 12.3 **3:9** Rom 4.16 **3:10** Mbá 27.26; Zhk 2.10 **3:11** Aba
 2.4; Rom 1.17; 3.20 **3:12** Ləv 18.5; Rom 10.5

«Muud mə báágúlá súsúsá jêsh jísá cilyá məcəξ dí ná á dɛ sá gwo yé, məcəξ yə nyə cɛg.» ¹³ Kríst nyə á ka tɔ̄ tâŋ shú ná ŋkwaal á məcəξ bídúg shé. Nyə a ŋkêny ŋkwaal wəŋgú nyádí nyúúlád nda jí cilyá Kálaad Zembî dí ná, náoó: «Muud yêsh bwá kéél líd yé, ŋkwaal nə nyə»†. ¹⁴ Kríst nyə á ŋkêny ŋkwaal wəŋgú shú ná, nyádí kwon dí, ibwádán í Aburaham í kálag íkúl ishúsəd, shé buud ŋgə búgula wá shé lógúg Nkêŋkê Shíshim Zembî nyə á kaag yé.

Fwámé mpwon buud má Aburaham

¹⁵ Bwaŋg, shé ŋwagá ná yuug nə gúl sâ shé mé dú dúg búúd bwá dɛ sá yí. Ngaá í dɛ bə ná zhizhe kálaad lúgə múúd mə sá yé, á ká sɛy váál í jéla yí, muud kú ná nyingə jímbal tɔ̄ cilyá, kú námə kwádələ tɔ̄ gúl sâ cínəŋgú? ¹⁶ Aburaham wə Zembî nyə á kaag mənkaagə yé, *Aburaham nə mpwon buud nyé. Bwá əŋgê nə ci ná Aburaham nə məmpwon mə búúd mé, nda sâ mé cí nə məmpwon məŋg məsə ŋkí bulya. Jísə ná «mpwon buud nyé», ntó jí ná *Kríst. ¹⁷ Mə ŋgə cɛl ci ná: Zembî nyə a bwey fwo sá kálaad lúgə váál í jéla yí, a mú ka zə yə *Oyúden Məcəξ mpúsə mimbú mitəd minə nə məwúm málól. Məcəξ məŋg mə á shígé bə nə ŋkul mə cénd sâ kálaad lúgə wəŋg dí, ná mé zə sá nə ŋkaagə í yég ntó cwag. ¹⁸ Nəcə í ká bə ná muud mə lúg nə lúgə nəcé sálə mísólúgú mí məcəξ, í nda ná nyingə bə sâ Zembî nyə á kaag yí. Zembî nywáá nyə a sá Aburaham mpaam, bɛɛlə ŋkaagə nyə á kaag yí.

3:13 Mbá 21.23; Rom 8.3; 2Kr 5.21 † **3:13** Cilyá ni wúsə Mbá 21.23 dɛ; ntó jí ná, shwiy lú kwolós dúsə shwiy lú mázhúngúlú. **3:14** 3.2-5; Zhu 3.1-2 **3:16** Mət 12.7; 17.7-8 **3:17** MmN 12.40 **3:18** Rom 4.14; 11.6

Mfíí mǎcɛɛ mǎ nǎ ndí yí

¹⁹ Kǎ Mǎcɛɛ mǎsǎ nǎ wáyé mǎíí? Mǎcɛɛ mǎ á zǎ kwídǎli shú nǎ buud bwǎ dǎg mpu ja bwǎ é dǎ caam mwo yí, té mpwɔŋ buud Zembí nyǎ á yǎ ŋkaagǎ yí í afwóyé wóós yí. *Wǎéŋgǎles wǎ bwǎ á ka zǎ nǎ mǎcɛɛ, ŋkúmba múúd mú bǎ kala-mǎjwú, a mú kala búúd mwo. ²⁰ Kǎ, kala-mǎjwú nyǎ ádé bǎ ja múúd ŋǎ sǎ sǎ nyǎmǎfwó yí. Zembí jǎ ntǎg fwó†.

²¹ Ye ntó jǎ nǎ Mǎcɛɛ mǎ ŋǎ lúmbǎli nǎ mǎŋkaagǎ Zembí nyǎ á ŋǎ kaag mǎ? Gúl sǎ cúgé nǎ ŋkul bǎ ntó. Dúl cɛɛ í á mbǎm bǎ nǎ dǎsǎ nǎ ŋkul yǎ búúd cǎg íí, muud jee bǎ tǎtǎlí mísh mǎ Zembí dí nǎ sǎlǎ mǎsǎlǎgǎ mí mǎcɛɛ. ²² Kǎ, Kǎlaad Zembí ŋǎ lwó nǎ buud ɔ shí ga bǎsh bǎsǎ mǎnyámǎ mǎ *mǎsǎmǎd. Mǎnyámǎ mǎɔŋg mǎsǎ shú nǎ obúgǎla bwǎ ŋwǎg ŋkaagǎ mǎ Zembí, nǎcé bǎá ŋǎlǎ búgǎlǎ Yésus-Kríst.

²³ Ntó jǎ nǎ shé á bǎ mǎnyámǎd té fwǎla lǎ búgǎlǎlǎ Yésus í á shígé fwo wóós yí; Mǎcɛɛ wǎ mǎ á ka dǎ fad shé, ŋǎlǎ bwǎnd nǎ Zembí lwóg shé zhíí shé búgǎlǎg Yésus-Kríst yí. ²⁴ Ntó mǎ kǎ nǎ, Mǎcɛɛ mǎ á ŋǎ kyey nǎ shé nda muud ŋǎ fála múmwǎn yé, ŋǎlǎ bwǎnd nǎ *Kríst zǎg, shé búgǎlǎg nyǎ, shé mú bǎ ótǎtǎlí mísh mǎ Zembí dí. ²⁵ Nǎ ndéé, ŋgǎá nǎ fwǎla lǎ búgǎlǎlǎ Kríst í á mǎ wóós? Mǎcɛɛ mǎ aŋgé nǎ nǎ fála shé. ²⁶ Nǎcé, bǎ bǎsh mǎ *búgǎla, bǎ mǎsǎ

3:19 Rom 4.15 Wǎéŋgǎles: Mǎs 7.38, 53; Heb 2.2 **3:20** Mbǎ 6.4
 † **3:20** Zembí nyǎ a kaag ŋkaagǎ kú nǎ kala-mǎjwú. **3:21** Rom
 7.13; 8.2 **3:22** Rom 3.9-30; 11.32 **3:23** 4.3 **3:24** Rom 10.4
3:26 4.5, 7; Yuǎ 1.12; Rom 8.14-17

bwán ó ZembîŞ kwonj má Yésus-Krîst dî. ²⁷ Mpugá ná bi bêsh buud bí á ngə duwan tânj buud ɔ Yésus wá, bi a má njwa Krîst nda káándá má bwáád*. ²⁸ Muud nda ná nyinjə də bæ nə tédúgá ná mwâ *Yúden wá éga, mwâ Garêk wá éga; lwaá wága, fulí muud wá éga; nyíga ji mudûm, nyíga mudá. Mbô! Bi bêsh mú sâ ngwûd kwonj má Yésus-Krîst dî. ²⁹ Nda bí músá búúd ɔ Krîst ná, bi wá músá mpwonj buud má *Aburaham. Ntó, bæǵlə ŋkaagə Zembî nyə á kaag yí, bi búsa nə kəw† wá Zembî.

4

¹ Mə ngə cɛɛl ci ná, té wêsh mwán má lúg nə lúgá yé jí ná mwán ntombú yí, a tɛɛm bæ ámádí, a ji námá nda lwaá, kú nə kəw ísád. ² Nyə é ngə gwág nə buud bwá é ngə kweemb nyə wá, nə bəŋg bwá é ngə vyee nyə jús ísâ dí wá. A bá cugə ntó ná ndéé kə kumə ja fwála sósŋgú nyə á cǵlə í bá wós yí. ³ Ntó námá wá í á bæ nə shé yé. Ja shé á bæ ná bwán ó ntombú yí, shé á ngə gwág nə mishíshim mí ngə kyey nə isâ yá shí ga myá*. ⁴ Nə ndéé, ja fwála í á wós yí, Zembî nyə á nti Mwân yé, zə byêl mwə mə mudád, íjwúga

Ş **3:26** Ja Pwôl mə cí na nó: «bwân ó Zembî» yí, a ngə cɛɛl ci bwân bwá mú fwámé íkala wá, ná bwáméfwó mpu ísá í dúgyá nə bwo yí.

3:27 Rom 10.12; 1Kr 12.13; Kol 3.9-11 **3:27** Rom 6.3; Ifz 4.24

* **3:27** Cugə mbií wí nó muud mə dúg bí yé bəg nda a ngə dúg Yésus.

3:29 3.7, 14, 18; 4.7 † **3:29** Kəw ni dúsə kəw á jəjə ísâ Zembî nyə á kwəməsa shú bwân bé yí. **4:3** 4.9-10 * **4:3** Ciyá sá ámə cí

na nó: «mishíshim mí ngə kyey nə isâ yá shí myá» ni, buud bêsh bwá cúgé bul bæ nə cúnj ngwûd na. Sə bânj sá ngə cí ntáni nəcé sá má dúg ná Pwôl ngə cí mənkul má də ngə jwú nə muud shí ga dí té nyə afwóyé magulə Yésus-Krîst yí. Bóól bwá ngə cí nó jisə «isâ í á tééd shí ga yí». Dúgúg námá Kol 2.8, 20. **4:4** 3.13; Yuá 1.14

í Mácεξδ. ⁵ Zembî nyə á ntî nyə ná Mácεξ má jwúg nə nyə shú ná a jénág tâη í yíl búúd mənyámá má mácεξδ yí, zə sá ná shé bág nə zhií mə bé bwân ó Zembî. ⁶ Bî músə bwân ó Zembî; məyîgyé má cínəηg mäsə ná Zembî nyə a má ntî shé Shíshim mə Mwán yé mílámúd, Shíshim wəəηg í də kîm ná: «Abba†, Dâ!» ⁷ Ntó ji ná wo cugé nyiηgə bə lwaá, wo músə mbyágá; ná ndéé, nda wó músə mbyágá ná, Zembî má sá nə wo bág nə dwó kəw ísâ nyə á bwíηg bwân bé yííd.

Pwôl lâm wúsə gwôw

⁸ Yág ja bí á shíé də mpu Zembî yí, bí á də bə məlwaá má ózembî bwə cúgé námə mpu bə ózembî wá. ⁹ Ká ja bí má mpu Zembî gaá, bul bə ná ndéé ja Zembî má mpu bî gaá, dáyé váál bí bí nə ηkul nyiηgə kə *búgala mbeé ítag-bwool í míshíshim mí ηgə kyey nə ísâ yâ shí ga myá? Ye bí má ceel nyiηgə kə bə məlwaá? ¹⁰ Bí ηgə bul kaηəsə mósól mwôw, nə bósól óηkwoond, nə bíl ísəw, nə míl mímbû!‡ ¹¹ Bí ηgə kənd mə lâm gwôw εé! Mə ηgə beemb ná íséy má á sá bídí yí í yág íyíy-yíy εé!

¹² Bwaəηg, ηgaá mə a má sá móméfwó nda bî, mə téég bí məbwə, ηgəgá nə cugə váál má ηgə cugə

4:6 Rom 8.15-16 † **4:6** Abba: Ciyá ni í kó ná «Dâ». **4:7** Rom 4.13; 8.17 **4:8** 1Kr 8.4-6 **4:9** Ifz 1.21; Kol 2.8-23 **4:9** 1Kr 8.3; Kol 2.15 **4:10** Mbá 4.19; Mis 7.42; Rom 14.5 ‡ **4:10** Na, Pwôl ηgə jəla nə ci məzəη má Oyúden, ηkí ntəg bíl ísâ íkúl ishús í á də sá dálə yə wácén-cení gú má yí. Nyə a lás námə lású ηgwúd wəəηg Kol 2.16 nə 2.23 dî. **4:12** 1Kr 9.19-21

yí§. Bi a shígé bwelē sá mæ mæbôw. ¹³ Biméfwo bi mæ mpú ná ja má á tééd bwiiṅg bí Jɔjɔ Lâṅ ja áshúshwóógú yí, bwás wó í á sá ná mæ shígulag bídí. ¹⁴ Bwas dɔṅg í á sá ntâg mæ nyúúl ṅkí dana, nji bi a shígé gwág mæ nyéé, kú kâl mæ. Bi á yida lég mæ nda mæ ji ṅgwól *éṅgales má Zembî, nda mæ wó *Krîst Yésus. ¹⁵ Ká mæshusug bí á dæ gwág mæ ja jɔṅg má má á má ka kə ṅgow? Mæ ṅgə mpu bwaagulə ná bí á dæ gwág mæ mæshusug váál á ná, bi á mbəm bə nə zhií, bi a nywá jee tí mísh mún yə mæ. ¹⁶ Ká, mæ músə bí zhízhíj ja gaád nəcé mæ jaawúlə bí obúbálé aá?

¹⁷ Yambán bóól búúd bwé ṅgə zə nə ndí bídí ní í cúgé fwámé yambán; jisə nji né bwé cɛɛl zə béég bí nə mæ shú ná bi nywíflyág nji nə bwo. ¹⁸ Jisə jɔjɔ sâ ná bi nywíflyág nə sâ ányunywaâ; nji í jəla ná bi nywíflyág nə gwo ja jêsh, kú bə nji ja má jí kúnə-kúnə nə bí yí. ¹⁹ Yé bwán bām, mæ mú ṅgə nyiṅgə jug shú dánúd nda mudá ṅgə kwi y miná ná a zə byá yé; mæ é jug ntó ná ndéé kə wóós ja Krîst nyá é mpu shîn ṅwa jiya bídí ícug dí yí. ²⁰ Mæ ṅgə jii ja gaád ná mæ bəg núṅ bídí, mæ mpúg váál má é lésha nə bí yí. Mæ anyiṅgəyé ná mpu sâ má sáág shú dán yí.

Mpwokwoond má Agar bá Sara

²¹ Bí buud mæ céél nyiṅgə kə nyíi málwaa má Mácçéd wá, jaawugá ná mæ: yé bí ṅgə námə mpu gwág sâ Mácçə má ṅgə ci yí? ²² Jí cilyá Kálad Zembî dí ná *Abraham nyə á byá bwán óbá, a byá

§ 4:12 Pwôl ṅgə jii ná obúgala ó Galátia bwé cúgəgú nda nyə, kú ná kənd mílám gwôw nə nyá məcçé; məcçə má cúgé nə ṅkul sá ná bwé bííg cug, má cúgé námə nə ṅkul sá ná bwé shúbúg cug. 4:13 Mis 16.6; 2Kr 12.7 4:17 1.7 4:19 1Kr 4.15 4:22 Mət 16.15; 21.3

nyíga nə lwaá dé, a byá nyíga nə mudá yé, kú bə sóol məsáal. ²³ Mwán mə lwaá nyə á byêl yéesh á muud dî; yé mə múdá nyə a shígé bə lwaá yé, nyə a byêl ŋkaagó má Zembî dî. ²⁴ Budá óbá óni básə mpwokwoond á isə íbá: nyíga sə á mbán Sinayî, sə jəŋg í byá málwaa: Agar wə éne. ²⁵ Agar wəŋg wə mbán Sinayî wús Arabî yí, a ji ntâg mpwokwoond á Yurúsalem a múús, Yurúsalem wəŋgú bəŋŋ mimbyágá myé myêsh básə málwaa. ²⁶ Yurúsalem a gwów nywáá cugé lwaá, nyə ntâg wə jí nyóŋgú wúshé. ²⁷ Nəcé jí cilyá Kálaad Zembî dí ná:

Wo mudá wó abwélé byá yé, gwágúg məshusəg;
wo wá yáŋgá, wo muud wó abwélé gwág məcéy mə
byéyí yé.

Nəcé bwán wə mudá nyə á myeesh yé bwə bul
bulya,

cə bəŋg wə múdá jísə nə báá yé.

²⁸ Bwaŋg, bi báá bi básə bwán bwə á byêl ŋkaagó má Zembî dí nda *Izaag wá. ²⁹ Nə ndeé, mwán nyə á byêl yéesh á muud dí yé nyə a lwó nyəŋg nyə á byêl nə ŋkul mə Ŋkəŋkə Shíshim yé cúwáí; ntó námə wə í ŋgə bə ja gaád yé. ³⁰ Ká Mícilyá mí ŋgə ci ná ji? Ŋgaá mí ŋgə ci ná: «Wíŋgúg múdá á lwaá bá mwán yé; í ajíyé ná mwán yé zəg kaaw mənkwə nə mwán mə múdá cugé lwaá yé.» ³¹ Nə ndeé bwaŋg, shé cugé bwán ó lwaá, shé básə bwán ó nyəŋg cugé lwaá yé.

5

¹ Kríst nyə a yîl shé mányámád ná shé cugəg ofulí.

4:23 Mət 17.18-19; Rom 4.17-20; 9.7-9 **4:24** MmN 19–20; Gal 3.23; 4.1; 5.1 Agar: Mət 16.1 **4:26** Heb 12.22; Mbú 21.2 **4:27** Iza 54.1 **4:29** Mət 21.9 **4:30** Mət 21.10 **5:1** 2.4; 4.5, 9; 5.3

Yíímúgá mǎnyúúl, kúgá nyingǎ kǎ nyingal mǎnyúúl mǎlwaád.

Jiya fǎlǐ

² Mǎ Pwôl mǎ ngǎ ci ná, bí mé kǎ kǎ ngǎ síya ábiwáág íí, sǎ *Kříst nyǎ á sǎ yí í kú ná bǎ bí nǎ mfíí. ³ Mǎ nyingǎ báágulǎ jaaw múúd yǎsh mǎ síyá ábiwáág yé fwámé jaaw ná, jísǎ nyǎ yíimbǎlǐ ná a bǎg námǎ máccǎ mǎsh. ⁴ Bí buud ngǎ dǎg ná baagulǎlǎ Mǎccǎ wǎ í é tǎl bí otátǎlǐ mísh mǎ Zembǐ dí wǎ, bí mé ntǎma bínǎh Kříst shwǎ, bí mé wú kǎl bí á dǎ bwǎma nǎ mpaam mǎ Zembǐ yí. ⁵ Sǎ báá, sǎ ngǎ ji nǎ búgǎ ná Zembǐ wǎ mé bá sǎ ná sǎ bǎg otátǎlǐ; Nkǎkǎ Shíshim wǎ ngǎ balan nǎ búgǎ jísú, ngǎ sǎ ná sǎ ngǎg nǎ bwǎnd ná Zembǐ nyǎ e sǎ sǎ sóólúgú wǎng. ⁶ Nǎcé, muud músǎ múúd mǎ Yésus-Kříst yé mǎ mpú ná: muud tǎem síya ábiwáág, í ndǎ bǎ nǎ mfíí; muud nyingǎ bǎ kú síya, kú námǎ nǎ mfíí; sǎ ngwúd wǎ ngǎ kwíind: nji búgǎ. Búgǎ jǎng í dǎ ntǎg nyín cǎelíd.

⁷ A jǎ kúú njǎnd bí á tǎéd nǎ ndí yí ey! Zǎ nyǎ a mǎ zǎ jándǎwo bí zhíid ná bí kú ná nyingǎ bǎ óbǎbǎlé éne? ⁸ Vǎál língǎlǎ bwǎ mǎ líng bí ni í ángǎ nǎ zhu wǎ Zembǐ muud ngǎ jǎw bí yé. ⁹ Ngaá bí mǎ mpú ná búbaalǎ *lǎvur bíbáyá í dǎ sǎ ná mbulyá ngug wǎsh í bádúg? ¹⁰ Jǎm kóómbúd íí, mǎ ji nǎ búgǎ ná bí mú buud ɔ Cwǎmba, bí abúle nyingǎ bǎ nyúl zhíí shús.

5:3 3.10, 12; Rom 2.25 **5:5** 2.16; Rom 8.23-25 **5:6** 3.28; 5.22; 6.15; Rom 4.11; 1Kr 7.19; Ifz 6.23 **5:8** 1.6-7 **5:9** 1Kr 5.6 * **5:9** Kaanǎ ni wí námǎ fwo bǎ 1Kr 5.6 dí; wúsǎ námǎ ndǎ kaanǎ sǎ mǎ dǎ ci ná: «Shú ngwúd mǎ dǎ wǎ bǎól bǎsh ibwool» yí. **5:10** 1.7

Nji, muud nyə á má zə sá ná fəg í jímbúg bí éne, təw ná nyə wə zə təw zə, Zembî mə bá yá nə nyə.

¹¹ Bwaəŋg, í mbəm bə búbálé ná mə ηgə ná nyingə cúndə ábiwáág, bwə ka nyingə wáám bə mə nə cúwálí nəcé jí? Má ká nyingə ηgə jíguli buud ntó, mpu ná mə aŋgê ná jíguli kwolós, sâ í kwál bwo bəəgú yí kú ná bə. ¹² Buud bwə má zə zamudan bí óni, bwə jéég námó kə cwíya mímyáágó!

Fwámé jiya fulí

¹³ Bwaəŋg, *Kříst nyə á má sá ná bí cúgəg cug fulí. Nji, cug fulí jəəŋgú í ájáláyé nə yida təl bí məkuú shí ná bí sáág isâ mílám mín mí ηgə gwág yéesh yí. Yidagá bə nə váál cəelí í é sá ná bí dúg bə, ηgwól kwíínd ηgwól, ηgwól kwíínd ηgwól yí. ¹⁴ Nəcə, məmpándí mēsh mē Məççə má kə bwəma mpándí ηgwúd dí ná: «Cəeləg múúd yēsh jisə wo kúnə-kúnə yé nda wó céél wóméfwó ná». ¹⁵ Ká, bí má ká yida ηgə kwagula mpádúgá nyín, ηkí ntág ná bí ηgə bə, ηgwól fəeg ηgwól, ηgwól fəeg ηgwól, bí ó ka bəy ná í bág shúgula bí ná bóól kweemushi bóólúgá!

¹⁶ Mə ηgə yida ci nááa: cugəgá váál cug Nkəŋkə Shíshim ηgə lwó bí yí; ja jəəŋgú, bí anyiŋgəyé ná ηgə bə iwímbúg í cug mə múud. ¹⁷ Nəcə, iyéesh í cug múúd í ηgə lúmbali nə iyéesh í Nkəŋkə Shíshim, iyéesh í Nkəŋkə Shíshim lúmbali nə bí í múúd; isâ íbá íni í ηgə síya lúmbálí bídí mílámúd, váál á ná bí nda sá sâ bí má céél sá yí. ¹⁸ Nji, bí má ká ηgə cugə váál cug Nkəŋkə Shíshim ηgə lwó bí yí, bí nda ná nyingə bə málwaa má máççə.

5:11 6.12, 14; 1Kr 1.23 **5:13** 1Kr 6.12; 10.23-24; 1Pr 2.16 **5:14**

Ləv 19.18; Rom 13.9 **5:15** Zhk 4.1-2 **5:16** 5.25; Rom 8.2-13

5:17 Rom 7.13-23 **5:18** Rom 6.14; 7.4

¹⁹ Misóólégú mí dú zhu íyéesh í cug múúd dí myá mí cúgé nə njúúg, myó wá: nə janğa, nə misóólégú mí ádudanâ, nə asíy-síy, ²⁰ nə yólə ózembî ó áyadug gúmá, nə sálə jamb, nə ifumuga, nə ozhuyâ, nə mbíya lâm, nə dúlə nyada, nə məfendyâ, nə dúlə bə məcúŋ məcúŋ, nə mənəkəomú, ²¹ nə məzhúŋ, nə ɪŋguluga, nə idína í álal-ŋkul†, nə bíl váál isâ yâ ntó. Mə tééd fwo bwey kéwuli bí námə nda mə á fwo bwey jaaw ná, ná: buud bwə ɲgə sá váál isâ íni wá bwə ábúlé bə nə kəw Faan mə Zembî dí.

²² Ká, Nkɛŋkɛ Shíshim nywáá mə dú sá nə muud bóg nə cɛɛlí, nə məshusug, nə mətəla, kú nə mílámusa, nji jə lâm, nə jə fúlú, məŋkaagə mə nda salan, ²³ nə lám ná shɛɛ, nə dúlə mpu bii lâm; kú nə tɔɔ cɛɛ í ɲgə ban váál isâ íni. ²⁴ Buud bwə músə búúd ó Kríst wá, bwə á mə bwambələ mbií búúd bwə á dú fwo bə yí kwolós dí, í yə nə iyéesh byé nə iwímbúg byé byêsh. ²⁵ Nkí shé mə mpú ná Nkɛŋkɛ Shíshim wə ɲgə sá ná shé cágəgú, shé kágá bíd ná nyə wə kyéyug nə shé. ²⁶ Shé yówugá ibəmb, shé yəw dúlə ɲgə sə məbyaagələ nə dúlə sá ófimâl séméfwó nə séméfwó.

6

Dugá wá məbwə

¹ Bwaanɲ, ɲkí í wóós nə muud mə biil nə iwushí, bí buud ɲgə bɛ Shíshim mə Zembî wá, ɲwagá nyə nə

5:19 Rom 1.28-32; 1Kr 6.9-10; Ifz 5.3-5; Kol 3.5-8; 1Tm 1.9-10; 2Tm 3.2-5; 1Pr 4.3; Mbú 22.15 † **5:21** idína í álal-ŋkul: Mbií idína wəɔŋg í á dú bə, buud də nə ɲgul ntə mínji, buud sá janğa kú nə məsəs. **5:22** Ifz 5.9 **5:23** 1Tm 1.9; 2Pr 1.6 **5:24** 2.19; 6.14; Rom 6.6; Kol 3.5; 1Yn 3.6 **5:25** 5.16; 1Kr 6.19; Ifz 4.30 **5:26** Rom 12.10; Flp 2.3 **6:1** Mat 18.15; Zhk 5.19; 1Kr 10.12

lám ná shεε, bí sá ná a cíg sóólúgú wəɔŋg. Bi ó du námá káálugə ná bi bílúg məbwəbúlánúđ. ² Dugá sá ná, ŋgwól mə ká bə nə məkwowula, bóól wá məbwə; sálə ntó wí ná bí ŋə bε cεε *Kříst nyə a lúgə shé nə ndí yí. ³ Nəcé, ŋkí muud ŋə tédúgá ná a ji gúl məma sâ, í njúl ná a cúgέ təə sâ, a ŋə shiig nyəməfwó. ⁴ Ná ndεé, muud yêsh fáásug misóólúgú nyəməfwó ŋə sá myá; á ká dóg ná mí mpíyá nə gúmá, a mú ŋwa gúmá nə nyəməfwó, kú bə mányúúl mə búúđđ. ⁵ Nəcé muud nyəməfwó mə jəlá nə fwo wáduga nə micún myé.

⁶ Muud ŋə júg Milású mí Zembî yé yág muud ŋə júguli nyə yé kəw á isâ byêsh á jí nə ndí yí.

⁷ Kúgá shiig mányúúl; bwə áđé kə nə məshiigá wə Zembî; mpəg múúd mə bε yí, gwo námá wə á bá mwáág yí. ⁸ Múúd mə ká bε mpəg á nyúúl*, mpəg jəŋg í bá wúmə nyə shwiy, dwə wə á bá mwáág tâŋ mpumá yí. Muud mə ká yida bε mpəg Shíshim†, mpəg jəŋgú wúmə nyə cug á kandugə kandugə, gwə wə nywáá mə bá mwáág tâŋ mpumá yí. ⁹ Shé kúgá káád sálə mánywa; shé mpúgá ná, shé mə ká bə kú káád í, shé mə bá mwáág mpúmá á mánywa məŋgú fwála í bá jəla yí. ¹⁰ Ná ndεé, té shé ŋə ná bə nə fwála yí, shé sáágá buud bêsh mánywa, bul bə ná ndεé bəŋg búśá óbúgula nda shé wá.

6:2 1Kr 9.21; 2Kr 11.29 **6:3** 1Kr 4.7 **6:5** Rom 2.6; 14.12

6:6 1Kr 9.11, 14 **6:8** Yuá 3.6; 6.63; Rom 8.6, 13 * **6:8** bε mpəg á nyúúl: Ntó mə ká ná: «Wá lúu ŋgələ sɔ mánywa mə dágýá nə nyúúl má». † **6:8** bε mpəg Shíshim: Ntó mə ká ná: «Wá lúu ŋgələ sɔ mánywa mə dágýá nə Shíshim má». **6:9** 2Te 3.13 **6:10** Yuá 13.34; Rom 12.10; 13.8; 14.15; 1Kr 8.1; 2Kr 8.7-8; Gal 5.6, 13-14; Ifz 5.2; Flp 2.2; 1Te 3.12; 4.9; 1Tm 1.5; Heb 13.1; 2Pr 1.7

Məshíné mə kálaad

¹¹ Bwaanɔ, bi mə dúg məma íkanɔá mə ηgə cilə bí nə mbwə wām yí. ¹² Buud bwə ηgə yímbəli bí ná bi síyág ábiwáág óni, bwə ηgə sɔ́ ná bwə ηwa gúmə nə misóólúgú myá buud. Jísə nji ná bwə acéélé bwəma nə cúwálí kwolós mə *Kríst í ηgə kwaamb yí. ¹³ Dugá, buud ɔ́ ábiwáág bwəméfwó bwə anɔê nə baagələ məcɛɛ, nji bwə ηgə jii ná bi síyág ábiwáág. Jísə bwo nji ná bwə cɛel bá da bəɔwəwə ná bwə wə bwə á sá ná bi síyág ábiwáág. ¹⁴ Ká mɛɛ jām kóómb di, mə cugé nə gúl sá mə jí nə ηkul bəɔwəwə nə ndí yí, námə nji kwolós mə Cwám̄ba wúsú Yésus-Kríst; nəcé Kríst nyə a mə sá ná mə dúgúg shí ga nda nyísə kwolós dî, shí ga dúg mə nda mə jî kwolós dî. ¹⁵ Gwə wə mə cí ná, síyálə ábiwáág cugé nə mfií, nyiηgələ bə kú síya, nda nə mfií; sá jí nə mfií yí jí nji bələ kukwumuga ágúgwáan. ¹⁶ Buud bēsh bwə é bɛ njiηgúlá ní wá, Zembî ké sá ná bwə cúgəg nə sheɛ, ké gwág bwo cey lámád, ké sá námə *Izarəyêl yé ntó.

¹⁷ Tééd múús í, muud nda ná nyiηgə ntágələ mə lúu; mpugá ná nyúúl nyâm nyí nə məyηgyé mə ηgə lwó ná mə a mə jug shú mə Yésus má. ¹⁸ Bwaanɔ, Mpaam mə Cwám̄ba wúsú Yésus-Kríst í jíg mítédúgá mínád. Amen.

6:11 1Kr 16.21 **6:12** 5.2, 11 **6:14** 1Kr 1.23, 29, 31; 2.2; Gal 2.19 **6:15** 5.6; Rom 6.3-4; 2Kr 5.17; Ifz 4.24 **6:16** Sòm 125.4-5
6:17 2Kr 4.10 **6:18** Flp 4.23; 2Te 3.18; 2Tm 4.22; Flm 25; Mbá 22.21

Kálaad Zεmbî : Sα, á Gúgwáan New Testament in Makaa

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Makaa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Makaa

© 2014, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

d1606f4a-0ada-5be8-9b44-23b40e4b3495